

Strona główna>Wyszukiwanie przedstawicieli zawodów prawniczych>**Tłumacze pisemni/ustni**

Tłumacze pisemni/ustni

W razie potrzeby rozumienia lub bycia zrozumianym podczas rozprawy sądowej prowadzonej w innym państwie członkowskim lub potrzeby sporządzenia uwierzytelnionego tłumaczenia umowy lub innego dokumentu prawnego może zająć konieczność zwrócenia się do tłumacza ustnego lub tłumacza pisemnego specjalizującego się w tekstach prawnych.

Wprowadzenie

W obliczu rosnącej mobilności i migracji na terytorium Unii Europejskiej proporcjonalnie wzrasta też liczba wszelkiego rodzaju stosunków (handlowych, prawnych, na poziomie akademickim czy też osobistych) między obywatelami różnych narodowości, kultur i języków. Prowadzi to do różnych sytuacji, w których konieczne jest skorzystanie z usług tłumacza. Z uwagi na to, że liczne sytuacje wymagają usankcjonowania lub poświadczenia przez organy (zazwyczaj sąd lub inną instytucję prawną), często zachodzi potrzeba dokonania urzędowego tłumaczenia dokumentów sporządzonych pierwotnie w innym języku.

Celem tłumaczenia urzędowego jest poświadczenie faktów w postępowaniu administracyjnym lub sądowym czy sprawie sądowej, uznanie faktów prawnych, które zaistniały w obcym państwie oraz zastosowanie do obcokrajowców ich prawa ojczystego (prawo prywatne międzynarodowe).

Świadczenie usług w zakresie tłumaczenia urzędowego jest zorganizowane w poszczególnych państwach członkowskich Unii Europejskiej w różny sposób, przy bardzo zróżnicowanych ramach zawodowych (niejednorodne systemy i praktyki). Na przykład w Zjednoczonym Królestwie i Irlandii zawód ten nie jest regulowany. Z kolei w państwach, których system prawny wywodzi się z prawa rzymskiego, takich jak Hiszpania czy Grecja, zawód tłumacza przysięgłego podlega różnym zasadom dostępu i jest wykonywany na różnych warunkach odnoszących się do obowiązujących przepisów, opłat czy poświadczenia.

Kim jest tłumacz pisemny tekstów prawnych?

W wyniku pracy tłumacza pisemnego powstaje pisemny dokument zawierający tłumaczenie tekstu z jednego języka na drugi. **Tłumacz pisemny tekstów prawnych** musi znać podstawowe zasady i terminologię nie tylko z dziedziny prawa, ale także z tej dziedziny, której dotyczy tekst. Tłumaczenie prawne stanowi oś komunikacji w kontekście wielojęzyczności, ponieważ umożliwia jednostkom, podmiotom gospodarczym i organom administracji komunikację ponad barierami językowymi i kulturowymi, w granicach jednego państwa i poza nimi. Tłumaczenie prawne wymaga znajomości terminologii specjalistycznej oraz konwencji językowych stosowanych w danych dokumentach. Dzięki tłumaczowi tekstów prawnych, będącemu członkiem zespołu prawnego i pozostającemu w stałym kontakcie z ekspertami z danej dziedziny prawa, możliwe będzie pełne zrozumienie każdej sprawy i niezbędnej terminologii prawnej. Znajomość systemu lub systemów prawnych oraz związanych z nimi postępowań daje mu możliwość udzielania wsparcia w kwestiach prawnych. W czasie poszukiwań tłumacza tekstów prawnych należy zwrócić uwagę na profesjonalne standardy dotyczące kompetencji językowych, umiejętność tłumaczenia i znajomość systemów, postępowań, terminologii i konwencji językowych mających zastosowanie w poszczególnych przypadkach.

Kim jest tłumacz ustny tekstów prawnych?

Tłumacz ustny świadczy usługi tłumaczenia ustnego, stosując różne metody tłumaczenia z jednego języka na drugi (tłumaczenie symultaniczne, konsekwentne lub szeptane). **Tłumacze ustni tekstów prawnych** to specjaliści, którzy współpracują głównie z prawnikami w toku postępowań sądowych, co obejmuje na przykład rozprawy przed sądem, zeznania, przesłuchania, mediacje, arbitraż, spotkania z klientami itp. Ich wiedza ekspercka umożliwia komunikację z drugą stroną w sprawach o charakterze transgranicznym.

Tłumacz przysięgły

Tłumacze przysięgli są uprawnieni do tłumaczenia dokumentów urzędowych (aktów małżeństwa, świadectw szkolnych, dyplomów uniwersyteckich, pism procesowych, orzeczeń itp.) oraz do tłumaczenia ustnego w sądzie (np. wyjaśnień stron lub zeznań świadków), na posterunku policji (podczas przesłuchania, po zatrzymaniu) lub przed organami administracji (np. podczas kontroli celnych). Tłumacz przysięgły ma prawo do umieszczania na swoich tłumaczeniach urzędowej pieczęci poświadczającej tłumaczenie.

Tłumacze przysięgli powinni co do zasady mieć ukończone studia wyższe na kierunku filologicznym z danego języka oraz wykazywać się różnymi umiejętnościami w zakresie tłumaczenia pisemnego i ustnego. Jednak wymagania w tej dziedzinie w poszczególnych państwach członkowskich różnią się między sobą.

Większość państw członkowskich UE posiada system selekcji i powoływania tłumaczy przysięgłych. Na ogół tłumacz przysięgły jest również uprawniony do wykonywania tłumaczenia ustnego w sądzie. Poszczególne państwa stosują różne nazwy urzędowe, by określić osobę wykonującą zawód tłumacza przysięgłego.

Jak znaleźć tłumacza pisemnego lub ustnego?

Obecnie tłumaczy tekstów prawnych można znaleźć za pomocą krajowych baz danych tłumaczy. Jednak nie wszystkie państwa członkowskie dysponują takimi bazami. Niekiedy łącznie do oficjalnych lub półoficjalnych wykazów tłumaczy mających uprawnienia będzie znajdowało się na stronach internetowych ministerstwa sprawiedliwości lub sądów drugiej instancji.

W sprawach karnych zgodnie z **dyrektywą 2010/64/UE** państwa członkowskie zostały zobowiązane do podjęcia starań mających na celu ustanowienie takiego rejestru do 27 października 2013 r., czyli do końca okresu przewidzianego na dokonanie transpozycji dyrektywy do prawa krajowego. Na podstawie tej dyrektywy państwa członkowskie są zobowiązane wprowadzić procedurę lub mechanizm służący stwierdzeniu, czy podejrzany lub oskarżony potrzebuje pomocy tłumacza ustnego i pisemnego oraz niezwłocznie zapewnić tym osobom możliwość skorzystania z usług tłumacza ustnego. W odniesieniu do dokumentów, które są niezbędne do zagwarantowania realizacji prawa do obrony, należy zapewnić tłumaczenie pisemne, natomiast w wyjątkowych przypadkach możliwe jest zapewnienie tłumaczenia ustnego lub ustnego streszczenia treści wspomnianych niezbędnych dokumentów, pod warunkiem że pozostaje to bez uszczerbku dla rzetelności postępowania. Państwa członkowskie ponoszą koszty tłumaczenia, niezależnie od wyniku postępowania.

W celu uzyskania szczegółowych informacji na takie tematy jak:

podmiot prowadzący odpowiednią krajową bazę danych,
zasady korzystania z usług tłumaczy,
geograficzny obszar działalności tłumaczy,
wykształcenie/kwalifikacje tłumaczy pisemnych i ustnych,
koszty,
systemy ubezpieczeń i istnienie procedur dotyczących skarg,
należy wybrać jedną z flag umieszczonych po prawej stronie.

Ostatnia aktualizacja: 24/01/2019

Stroną zarządza Komisja Europejska. Informacje na tej stronie nie muszą odzwierciedlać oficjalnego stanowiska Komisji Europejskiej, nie ponosi ona również odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane czy odniesienia na niej zawarte. Więcej informacji na temat praw autorskich odnoszących się do stron UE znajduje się na stronie „Informacje prawne”.